

ที่ กต ๐๕๐๔/๙๓๐

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

สวต 3/376
962055
10.30น

๑๓ มกราคม ๒๕๕๕

เรื่อง ความตกลงทางวัฒนธรรมระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งเนปาล

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๔/๙๓๐ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๔

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาร่างความตกลงทางวัฒนธรรมระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งพระมหากษัตริย์เนปาลฉบับภาษาอังกฤษและภาษาไทย
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศเนปาล ที่ SEA/๑๒๙-๓๓/๓๐๘ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ค.ศ. ๒๐๐๙
๓. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๔/๙๓๐ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๔ อนุมัติการจัดทำความตกลงทางวัฒนธรรมระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งพระมหากษัตริย์เนปาล และได้อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้ลงนามความตกลงฯ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าว มีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ เมื่อปี ๒๕๔๓ ระหว่างการประชุมคณะกรรมการร่วมไทย - เนปาล ครั้งที่ ๓ ฝ่ายเนปาลแสดงความประสงค์จะจัดทำความตกลงทางวัฒนธรรมกับไทย ซึ่งต่อมา เมื่อปี ๒๕๔๗ ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบให้มีการจัดทำความตกลงฯ ระหว่างกัน โดยฝ่ายเนปาลได้ส่งร่างความตกลงฯ ให้ฝ่ายไทยพิจารณา และทั้งสองฝ่ายได้ปรับแก้ร่างความตกลงฯ จนได้ข้อยุติ ดังความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๑.๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๔ อนุมัติการจัดทำความตกลงทางวัฒนธรรมระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งพระมหากษัตริย์เนปาล และได้อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้ลงนามความตกลงฯ อย่างไรก็ตาม ในช่วงเวลาดังกล่าวเนปาลประสบกับสถานการณ์ความวุ่นวายทางการเมือง ฝ่ายไทยจึงได้ชะลอการลงนามออกไปก่อน

๑.๓ เมื่อปี ๒๕๕๑ เกิดการเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองในเนปาล ซึ่งต่อมา เมื่อปี ๒๕๕๒ ฝ่ายเนปาลได้มีหนังสือแจ้งว่า ฝ่ายเนปาลได้ให้ความเห็นชอบต่อร่างความตกลงฯ และพร้อมลงนามแล้ว

/โดยขอเปลี่ยนแปลง...

โดยขอเปลี่ยนแปลงชื่อประเทศในร่างความตกลงฯ จาก “รัฐบาลแห่งพระมหากษัตริย์เนปาล” (His Majesty’s Government of Nepal) เป็น “รัฐบาลแห่งเนปาล” (The Government of Nepal) ดังความละเอียดปรากฏตาม สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ ร่างความตกลงฯ เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญฯ ตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๖-๗/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เกี่ยวกับคำแถลงการณ์ร่วมไทย-กัมพูชา ฉบับลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๑ และจะต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนาม

๒.๒ แม้ว่าการขอแก้ไขชื่อคู่ภาคีจาก “รัฐบาลแห่งพระมหากษัตริย์เนปาล” เป็น “รัฐบาลแห่งเนปาล” จะไม่มีผลกระทบต่อสาระสำคัญของร่างความตกลงฯ แต่เป็นการแก้ไขชื่อคู่ภาคีซึ่งเป็นระบอบการปกครองใหม่จึงถือเป็นเรื่องที่มีนัยสำคัญ กระทรวงการต่างประเทศ ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่องจึงเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบก่อนที่จะดำเนินการให้มีการลงนามต่อไป

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กระทรวงการต่างประเทศขอให้นำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีในโอกาสแรกด้วย เพื่อให้ความตกลงทางวัฒนธรรมระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งเนปาลพร้อมสำหรับการลงนามและเสร็จสมบูรณ์โดยเร็วต่อไป

๔. สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ ร่างความตกลงทางวัฒนธรรมระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งเนปาล มีวัตถุประสงค์ที่จะส่งเสริมและขยายความร่วมมือทางด้านวัฒนธรรม ศิลปะ ศาสนา ประวัติศาสตร์ ภาษา ดนตรี ภาพยนตร์ วิทยุและโทรทัศน์ สื่อมวลชน วรรณศิลป์ โดยมุ่งเน้นการแลกเปลี่ยนทุนการศึกษา ทุนฝึกอบรม โครงการฝึกอบรมระยะสั้น การวิจัย การประชุมเชิงปฏิบัติการ ตลอดจนการแลกเปลี่ยนกิจกรรม และการเยือนระหว่างบุคลากรทางศาสนา ผู้เชี่ยวชาญ นักวิจัย นักวิชาการ ศิลปินระหว่างกัน

๔.๒ บทบัญญัติข้อ ๖ ของร่างความตกลงทางวัฒนธรรมระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งเนปาล ระบุว่า ความตกลงฯ จะมีผลบังคับใช้ในวันทีลงนาม

๔.๓ กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาแล้วเห็นว่า ร่างความตกลงดังกล่าวไม่เข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ เนื่องจากไม่ได้มีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทยหรือเขตพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติตามข้อผูกพันในความตกลงฯ โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา

๕. ผลกระทบ/ผลประโยชน์ที่ไทยจะได้รับ

ความตกลงทางวัฒนธรรมระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งเนปาลจะเป็นกลไกในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ในระดับทวิภาคีระหว่างกัน โดยเฉพาะความร่วมมือในสาขาวัฒนธรรม ซึ่งจะเป็นพื้นฐานสำคัญของการสร้างความรู้จักและความเข้าใจระหว่างประชาชนทั้งสองประเทศ และส่งผลให้ความสัมพันธ์ในระดับประชาชนต่อประชาชนแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

๖. ประเด็นที่เสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงการต่างประเทศเรียนเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเห็นชอบต่อการขอแก้ไขชื่อคู่อาศึกจาก “รัฐบาลแห่งพระมหากษัตริย์เนปาล” เป็น “รัฐบาลแห่งเนปาล”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไปด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายยงยุทธ วิชัยดิษฐ)

รองนายกรัฐมนตรี

รักษาราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมสารนิเทศ

กองวัฒนธรรมสัมพันธ์

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๒๒๙๖๒ (ศุภณัฐ)

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๘๘